

Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników

Nowelizacja ustawy, która weszła w życie 15 czerwca 2022 r. jest w dużej mierze odpowiedzią na postulaty rolników indywidualnych i organizacji rolniczych, które były zgłaszane od wielu lat. Wsluchując się w te postulaty Rząd zaproponował kilka zmian. Najważniejszą jest zniesienie przepisu nakazującego zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej przez rolnika, który osiągnął wiek emerytalny, jeśli chce on mieć wypłaconą emeryturę w całości.

W praktyce oznacza to ułatwienia dotyczącego nabywania uprawnień do emerytury rolniczej.

Do tej pory rolnik, który osiągnął wiek emerytalny, w celu uzyskania emerytury (tzn. części uzupełniającej emerytury) musiał zaprzestać prowadzenia działalności rolniczej. Przepis ten był uznawany na wsi za "krzywdzący" i był "ewenementem", bo w innym zawodzie nie ma nakazu wyzbycia się warsztatu pracy przy przechodzeniu na emeryturę. Rolnik, który przechodził na emeryturę, musiał pozbyć się gospodarstwa poprzez jego wydzierżawienie, sprzedaż bądź przekazanie ziemi potomkom.

Po wejściu w życie ustawy rolnik może otrzymywać emeryturę w pełnej wysokości (bez zawieszania wypłaty części uzupełniającej emerytury), przy braku warunku zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej.

W wyniku poprawek w ustawie zmieniły się zasady zawieszenia renty.

Dotychczas przy ocenie czy emeryt lub rencista zaprzestali prowadzenia działalności rolniczej, nie uwzględniano gruntów wydzierżawionych na podstawie umowy pisemnej zawartej na co najmniej na 10 lat, której zawarcie potwierdził wójt (właściwy ze względu na miejsce położenia przedmiotu dzierżawy) osobie niebędącej:

- małżonkiem emeryta lub rencisty, jego zstępnym lub pasierbem
- osobą pozostającą z emerytem lub rencistą we wspólnym gospodarstwie domowym,
- małżonkiem tych osób.

Po wejściu w życie nowelizacji przepis ten w ogóle nie ma już zastosowania do emerytów, a w przypadku rencistów będzie obowiązywał w nowym kształcie. Po zmianach w przypadku renty okresowej umowa dzierżawy może być zawarta na okres wskazany w decyzji Prezesa KRUS na okres przyznania tej renty osobie niebędącej: małżonkiem rencisty, osobą pozostającą we wspólnym gospodarstwie domowym lub małżonkiem tych osób. Wymóg potwierdzenia zawarcia takiej umowy przez wójta (właściwego ze względu na miejsce położenia przedmiotu dzierżawy) został utrzymany.

Z grona tych osób wykreślono więc zstępnym (dzieci, wnuki) i pasierbów. Dzięki temu przepisy tej ustawy pozwalają na zawarcie umowy dzierżawy z własnym dzieckiem, co umożliwi pobieranie renty w pełnej wysokości.

Ustawa wprowadza również rozwiązanie funkcjonujące obecnie w systemie powszechnym ubezpieczeń. Zgodnie z wprowadzoną zmianą osoby z długim stażem ubezpieczeniowym (co najmniej 25 lat), które stały się całkowicie niezdolne do pracy w gospodarstwie rolnym oraz nie osiągnęły wieku emerytalnego, nie będą pozbawione prawa do renty rolniczej, nawet jeśli w ostatnim okresie nie podlegały rolniczemu ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu.

W wyniku zmian w ustawie KRUS wprowadzono także możliwość zaliczania, do wysokości części składkowej emerytury rolniczej, okresów odbywania czynnej służby wojskowej w Wojsku Polskim lub okresów jej równorzędnych albo okresów zastępczych form tej służby przypadających przed 1 stycznia 1999 r.